

Precizētas vecuma robežas personu ar invaliditāti pavadoniem

The infographic features a yellow bus icon on the left. To its right is the text 'IEVĒRO' in blue, followed by a red exclamation mark inside a circle. Below this, the text 'JA ESI PAVADONIS PERSONAI AR INVALIDITĀTI (1.GRUPA VAI BĒRNS INVALIDĪDS), TEV JĀBŪT VECĀKAM PAR 13 GADIEM!' is written in blue. On the right side, there are three illustrations: an elderly woman in a wheelchair, a young girl with a cast on her arm, and a young boy waving. At the bottom right is the logo for 'VENTSPILS REISS' with the text 'Ventspils pašvaldības SIA' below it.

Atsaucoties uz Labklājības ministrijas skaidrojumu, Valsts SIA “Autotransporta direkcija” precizējusi minimālo personas ar invaliditāti (bērni invalīdi līdz 18 gadu vecumam un 1.grupas grupas invalīdi) pavadona vecumu sabiedriskajā transportā, un tas ir 13 gadi.

Personu ar invaliditāti pavadona vecums nereti ir strīdus iemesls starp pasažieri un sabiedriskā transporta vadītāju vai kontrolieri, jo neviens normatīvais dokuments nenosaka precīzu minimālo vecumu personai, kura pavada 1. grupas invalīdu vai bērnu invalīdu. Pašlaik Valsts SIA “Autotransporta direkcija”, kas ir pasūtītājs sabiedriskā transporta pakalpojumam reģionālās nozīmes maršrutos, pamatojoties uz Labklājības ministrijas viedokli, ir precizējusi minimālo pavadona vecumu.

Labklājības ministrija skaidro, ka saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24. panta 6. punktu bērnu līdz 7 gadu vecumam pieskatīšanu drīkst uzticēt personām, sākot no 13 gadu vecuma, tāpēc secināms, ka arī bērna invalīda (līdz 18. gadu vecumam) pavadona minimālais vecums ir 13 gadi. Tas pats attiecas arī personas ar 1. grupas invaliditāti pavadona vecumu.

Līdz šim Autotransporta direkcijas viedoklis par minimālo pavadona vecumu galvenokārt bija saistīts ar Civillikumā noteikto personas rīcībspēju un tiesībspēju, kā rezultātā pasažieru pārvadātāji braukšanas maksas atvieglojumus pavadonim piemēroja, sākot no 15 gadu vecuma.

Atgādinām, ka reģionālās nozīmes sabiedriskā transporta maršrutos (starppilsētu un novada maršrutos) un arī pilsētas sabiedriskajā transportā personām ar 1. grupas invaliditāti un bērniem invalīdiem (līdz 18 gadu vecumam), kā arī personām, kuras pavada 1.grupas invalīdu vai bērnu invalīdu, ir tiesības izmantot valsts piešķirtās braukšanas maksas atlaides un pārvietoties ar sabiedrisko transportu bez maksas. Braukšanas maksas atlaides iepriekš minētajos maršrutos var izmantot arī personas ar 2.grupas invaliditāti.

Atlaides ir spēkā, ja tiek uzrādīti derīgi dokumenti (invalīda apliecība), kā arī , ja sabiedriskā transportlīdzekļa vadītājam vai kontrolierim ir radušās šaubas, ka pavadonis ir jaunāks par 13 gadiem, viņiem ir tiesības pieprasīt, lai personas ar invaliditāti pavadonis uzrāda dokumentus, kas apliecina viņa vecumu.